

BOTKYRKA KOMMUN

Socialförvaltningen
Utbildningsförvaltningen

Polisen

Kraftsamlings styrdokument

Version 21 reviderat 2018-04-04

Innehåll

Inledning	4
Del 1: Hur Kraftsamling fungerar och vad det syftar till.....	5
Bakgrund.....	5
Övergripande mål för Kraftsamling.....	5
Gemensamma utgångspunkter för samverkan.....	5
Målgrupp	6
Områden för samverkan.....	7
Lagen förpliktigar vår samverkan.....	7
Rutiner för samverkan.....	8
Ledningsgrupp.....	8
Lokala samverkansgrupper (LSG)	8
Samverkan elevhälsa grundskola och gymnasium – socialtjänstens kontaktpersoner och polisens kontaktpersoner.....	9
Årlig övergripande handlingsplan för samverkan i praktiken	11
Del 2 - Beskrivning av områden för vår samverkan	12
1. Förebyggande arbete	12
Förskola	12
Skola	12
Socialförvaltningen	12
Polisen	13
2. Råd och Stöd och tidig insats vid begynnande oro.....	13
3. Barn och unga som förskola/skola och polis känner oro för.....	14
Anmälningsskyldighet.....	14
Rutiner för orosanmälan	14
1. Anmälan när oron inte är akut	14
2. Anmälan vid akut oro.....	15
3. Förhandsbedömning och återkoppling.....	15
Konsultation.....	16
4. Barn och unga som socialtjänsten utreder	17
Utredning inleds.....	17
Samtycke till samverkan	17
Förskola/Skola – referens i barnets/den unges utredning.....	17

Instruktioner till dokumentet "Utlåtande till socialtjänsten från förskola/skola"	18
Polisen – referens i barnets/den unges utredning	18
Gemensamt möte om BBIC med familjen	18
Stöd till barnet/den unge under pågående utredning.....	18
Om ny oro uppstår under pågående utredning	18
Socialtjänsten återkopplar till förskola/skola	18
Socialtjänsten får besluta om uppföljning av ett barn/en ung persons situation	19
4. Barn och unga som socialtjänsten beviljat insats/er	19
Förskola/Skola medverkar i barnets/den unges insats	19
Barn och unga som placeras	19
Barn och unga som flyttar hem efter placering.....	20
SIG – Sociala insatsgrupper	20
5. Avstängningar i grundskola och gymnasium.....	20

Inledning

Det här dokumentet riktar sig till dig som arbetar inom förskola, skola, skolbarnomsorg, socialtjänst och polis. Du arbetar exempelvis som socialsekreterare, lärare, förskollärare, barnskötare, fritidspedagog, personal inom elevhälsan, sektionschef, skolledare, kontaktpersoner i skolan, områdespoliser, kontaktpoliser och anställda inom polisen.

Dokumentet är tänkt att vara ett stöd i ditt dagliga arbete. Det reglerar hur våra två förvaltningar, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen samt polisen samverkar för barnens bästa i förebyggande verksamheter samt där barn och unga i åldern 0 - 20 år riskerar att fara illa eller far illa.

Dokumentet är indelat i två delar. I den första delen förklarar vi vad Kraftsamling är, vad det har för syfte och mål och hur arbetet är organiserat. I del två hittar du information om inom vilka områden vi samverkar och hur den samverkan i praktiken ska gå till.

Del 1: Hur Kraftsamling fungerar och vad det syftar till

Bakgrund

Socialnämnden och barn- och ungdomsnämnden fick i flerårsplanen 2008-2011 i uppdrag att kraftsamla kommunens olika verksamheter för att bli bättre på att uppmärksamma och hjälpa barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa. Kraftsamling behövdes särskilt för de barn och unga som behövde stöd för att klara skolan och/eller de som riskerade att behöva externt stöd genom en placering utanför hemmet. Kraftsamling implementerades i ordinarie verksamhet hösten 2011. Samverkan inom ramen för Kraftsamling tog sin utgångspunkt i styrdokument som gemensamt arbetades fram av social- och utbildningsförvaltningen.

Övergripande mål för Kraftsamling

Vi vet idag att goda skolprestationer är en avgörande framgångsmarkör för socialt utsatta barns utveckling.¹ Syftet med Kraftsamling är att tidigt identifiera dessa barn och just kraftsamla runt dem. Kraftsamling verkar främst mot två av kommunens sex medborgarprocesser:

- 2 Möjliggöra Botkyrkabarnas livslånga lärande
Botkyrkabarn har kunskap och kompetens som ger förutsättningar för egenmakt under livets alla skeden
- 4- Möta Botkyrkabarnas behov av stöd för att leva ett självständigt liv
Botkyrkabarn får behovsanpassad vägledning, omsorg, vård och socialt stöd som ger förutsättningar för ett tryggt och utvecklande liv.

Kraftsamlings mål är att använda förvaltningarnas och polismyndighetens gemensamma kompetens och resurser i syfte att stötta barn, unga och deras familjer att påverka och göra egna livsval som leder till ett för dem fungerande vardagsliv och framtid. Kraftsamling är den arena där vi möts och samverkar kring de barn och unga som vi båda i våra ordinarie verksamheter har uppdrag kring.

Gemensamma utgångspunkter för samverkan

¹ Vinnerljung, Bo mfl. 2010

Strukturen ska utgöra det forum för både strategisk och praktisk samverkan mellan förskola/skola och socialtjänst som regleras i skollagen och socialtjänstlagen. När det gäller samverkan i grundskola och gymnasium så tillkommer polismyndigheten. Kraftsamling är en del av ordinarie ledningsstruktur.

Vi stödjer barn och unga med utgångspunkt i ”barnets bästa” såsom det finns beskrivet i barnkonventionen, socialtjänstlagen och skollagen, samt utgår ifrån barn/ungas och deras familjers egna förmågor och styrkor.

Utbildningsförvaltning, socialförvaltning och polismyndigheten är samarbetspartners där dialog och största möjliga öppenhet är ledord och är viktiga resurser i varandras arbete.

Målgrupp

Barn och unga i åldern 0 - 20 år som är folkbokförda i Botkyrka och går i Botkyrkas kommunala:²

- förskola och pedagogisk omsorg
- förskoleklass
- grundskola och grundsärskola årskurs 1-9
- gymnasieskola och gymnasiesärskola
- skolbarnomsorg.

Socialförvaltningen har ansvar för alla som vistas i kommunen, till skillnad mot utbildningsförvaltningen som ansvarar för barn/elever i kommunala förskolor och skolor. Detta innebär att elever i fristående enheter hamnar utanför detta samarbete.

För barn till papperslösa gäller en särskild ordning vad gäller ekonomiskt bistånd, när det oro så är det ingen skillnad.

² Alla dessa skolformer inkluderas fortsättningsvis i begreppet förskola/skola.

Områden för samverkan

Områdena för samverkan utvecklas vidare under del 2.

1. Förebyggande arbete.
2. Tidiga insatser vid begynnande oro
3. Barn och unga som förskolan/skolan känner oro för.
4. Barn och unga som polisen känner oro för.
5. Barn och unga som socialtjänsten utreder.
6. Barn och unga som socialtjänsten beviljat insats/er.

Lagen förpliktigar vår samverkan

Lagstiftningen³ säger att alla som arbetar med barn och unga är skyldiga att samverka för att stödja barn som far illa. Samverkansplikten gäller även barn som riskerar att fara illa.

³ Socialtjänsten, skolan och hälso- och sjukvården är skyldiga att samverka kring barn som far illa eller riskerar att fara illa enligt 5 kap. 1 § a SoL, 29 kap. 13 § skollagen, 2 § hälso- och sjukvårdslagen och 6 kap. 5 § polisslagen.

Rutiner för samverkan

Kraftsamlings arbete sker på tre olika nivåer; ledning, lokala samverkansgrupper och i samband med skolans elevhälsoteams möten med kontaktpersoner från socialtjänsten och polisen.

Ledningsgrupp

I ledningsgruppen sitter följande funktioner:

- Socialförvaltningens verksamhetschefer för utredningsenheten och resursenheten
- Utbildningsförvaltningens verksamhetschefer för alla skolformer
- Lokalpolisområdeschefen i Botkyrka
- En ordförande från varje lokal samverkansgrupp, så jämnt fördelat som möjligt från socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Ledningsgruppen för Kraftsamling ansvarar för att målen för Kraftsamling uppfylls och att Kraftsamling är en del av varje samverkansparts ordinarie ledningsstruktur. Ledningsgruppen har delat ordförandeskap med en verksamhetschef från socialförvaltningen och en verksamhetschef från utbildningsförvaltningen.

Lokala samverkansgrupper (LSG)

Det finns åtta lokala samverkansgrupper; fyra för förskolan och fyra för grundskolan. Gymnasiet har ingen lokal samverkansgrupp utan samverkan sker i samband med respektive skolas elevhälsoarbete. I samverkansgrupperna ingår:

- Socialförvaltningens sektionschefer vid utredningsenheten
- Socialförvaltningens sektionschefer vid resursenheten
- Rektorer för grundskolan
- Förskolechefer
- Kommunpolis

Det är obligatoriskt att ingå.

De lokala samverkansgrupperna är indelade efter de fyra områdena Alby/Fittja, Hallunda/Norsborg, Tullinge och Tumba.

Lokala samverkansgrupperna träffas med regelbundenhet, minst fem gånger per år.

Varje lokal samverkansgrupp utser två ordföranden, en från utbildningsförvaltningen och en från socialförvaltningen.

De lokala samverkansgrupperna ansvarar för att:

- Säkerställa att styrdokumentet är känt och efterlevs i sina respektive verksamheter
- Identifierad behov och utvecklingsområden med syfte att nå Kraftsamlings övergripande mål.
- Ta fram och en lokal handlingsplan för innevarande år utifrån identifierade behov och utvecklingsområden.
- Följa upp att det finns en progression i handlingsplanen och att den används
- Lyfta viktiga frågor till ledningsgruppen.
- Identifiera behov av gemensam kompetensutveckling.
- Samarbeta med andra aktörer.

Samverkan elevhälsa grundskola och gymnasium – socialtjänstens kontaktpersoner och polisens kontaktpersoner

Varje grundskola och gymnasieskola har en eller två kontaktpersoner från socialtjänstens utredningsenhet och/eller resursenhet knutna till sig. Kontaktpersonerna besöker skolornas elevhälsoteam regelbundet, minst två gånger per termin. Dessa träffar ska prioriteras av de medverkande.

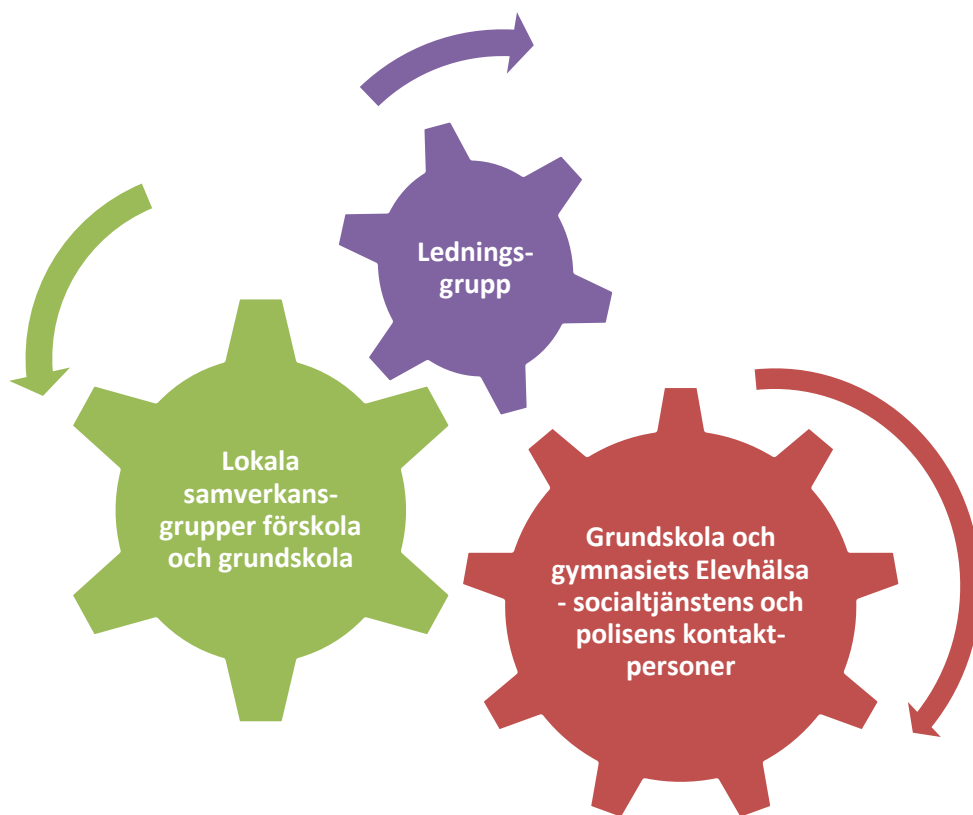
Rektor håller i mötet och är ordförande. Innehållet i de träffarna utformas utifrån vad som behövs på varje skola. Rektor och kontaktpersoner ansvarar tillsammans för att varje termin göra en plan för antal träffar och träffarnas innehåll utifrån de behov som skolan och socialtjänsten identifierar. Träffarna kan exempelvis röra:

- rutiner vid anmälan/ansökan
- det gemensamma förebyggande arbetet
- information om socialtjänstens förebyggande insatser
- identifiera förbättringsområden för samverkan vid pågående utredning och insatser
- samråd (avidentifierat) i specifika situationer

Förskolechef och rektor för grundskolan ansvarar för att lyfta viktiga samverkansfrågor till den lokala samverkansgrupp hen ingår i. Rektor för gymnasieskolan lyfter viktiga frågor till sin verksamhetschef som tar det vidare till ledningsgruppen.

Förskolan vänder sig direkt till mottagningssektionen på utredningsenheten vid behov av konsultation.

Nedanstående bild illustrerar hur de olika grupperna relaterar till varandra.

Utöver dessa grupper så sker regelbundna möten mellan BVC, BMM, öppna förskolan samt förskolans specialpedagogiska team.

Årlig övergripande handlingsplan för samverkan i praktiken

Varje år skapas en gemensam handlingsplan utifrån identifierade utvecklingsområden. Ledningsgruppen ansvarar för att handlingsplanen innehåller dels mål som förbättrar samverkan i enlighet med Kraftsamlings övergripande syfte och mål, dels utvecklingsområden som de olika lokala samverkansgrupperna har identifierat och vill utveckla inom sitt specifika område. Varje lokal samverkansgrupp ansvarar för att formulera aktiviteter i relation till ovan beskrivna mål. Nedanstående bild beskriver hur innehållet i den årliga handlingsplanen tas fram.

Årscykel för arbetet med handlingsplanen:

- I november följer ledningsgruppen året som gått i relation till de uppsatta mål och producerar en ny handlingsplan med mål för kommande år.
- I maj följer ledningsgruppen upp hur arbetet med handlingsplanen fortskrider.
- Årligen ska det hållas en Kraftsamlingsdag. En arbetsgrupp som ska planera denna utses av ledningsgruppen.

Del 2 - Beskrivning av områden för vår samverkan

1. Förebyggande arbete

Förskola

Förskolans likabehandlingsarbete innehåller främjande, förebyggande och åtgärdande insatser utifrån principen om människolivets okränkbarhet och principen om alla människors lika värde. Förskolan ska stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem. Genom en reell delaktighet och värdet av ett inkluderande sammanhang gör förskolan det möjligt att varje barn kan växa och utvecklas till en god samhällsmedborgare.

Den pedagogiska verksamheten ska utvecklas så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar. Förskolan tar ett stort ansvar för ett förtroendefullt samarbete med hemmen och är ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran.

Skola

Skolans förebyggande arbete handlar om att skapa en trygg miljö som ger förutsättningar för alla elevers utveckling och lärande. Skolan ska verka för alla elevers välbefinnande och möjligheten att fungera i skolans sociala miljö och möjligheten att påverka sina egna livsvillkor.

Elevhälsoarbetet på skolorna handlar om att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Skolan har en samlad elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans uppgift är att stödja elevernas utveckling mot målen.

En utgångspunkt för elevhälsan är att lärande och hälsa påverkas av samma generella faktorer. Därför förutsätter arbetet med elevhälsan en hög grad av samarbete mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor. På ett individuellt plan har elevhälsan även ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för enskilda elevers lärande och utveckling.

Socialförvaltningen

Socialförvaltningens förebyggande arbete syftar till att främja hälsa och förhindra att problem uppstår eller förvärras. Socialt förebyggande arbete riktas ofta mot särskilda målgrupper; barn och familjer, ungdomar eller vuxna. Arbe-

tet kan bedrivas på individ-, gruppnivå samt strukturell nivå. En grundbult i social-förvaltningens förebyggande arbete är samverkan, främst med skola och polis, men även andra.

En förebyggande insats kan initieras t ex av att socialförvaltningen själva uppmärksammat ett behov, genom att en förskola/skola tar kontakt utifrån ett generellt eller individuellt behov eller att polisen tar kontakt för ett samarbete. Ett exempel på förebyggande arbete i Botkyrka är att alla vårdnadshavare/föräldrar erbjuds delta i föräldrastödsprogram, har tillgång till en öppen förskola och att skola och socialtjänst arbetar med metoder och insatser tillsammans för att uppnå en våldsfri skolmiljö.

Polisen

Polisens uppdrag innefattar att förebygga, ingripa mot och utreda brott. En stor del av uppdraget förutsätter en utvecklad samverkan med lokalsamhället och kommunen. Polisens förebyggande arbete är uppsökande för att följa och upptäcka, men framförallt i Botkyrka handlar arbetet om att vara en del av och stärka arbetet med barn och unga i samverkan med skola och socialtjänst.

2. Råd och Stöd och tidig insats vid begynnande oro

Barn och unga samt vårdnadshavare/föräldrar kan få stöd av socialtjänsten i ett tidigt skede. Resursenheten på socialförvaltningen erbjuder så kallade råd- och stödinsatser. Med råd och stöd menas insatser som kan ges utan att de föregåtts av en utredning enligt socialtjänstlagen. De som tar del av insatserna registreras inte i socialregistret. Socialförvaltningen har en tidig insats, Team skolnärvaro, som stöttar barn och unga som under en kortare period haft hög olovlig frånvaro från grundskolan.

I samverkan med förskolan/skolan kan barn och unga samt vårdnadshavare/föräldrar få tillgång till tidiga insatser genom att förskola/skola informerar om socialförvaltningens rådgivning och stöd. Förskolechef/Rektor eller elevhälsoteam kan kontakta resursenheten om de vill veta mer om tidiga insatser samt hur de kan stötta vårdnadshavare/föräldrar att själva ta kontakt med resursenheten.

En utbildning, "Oro för barn som riskerar att fara illa" erbjuds förskolans personal tillsammans med andra utbildningar om prevention, varje läsår.

Socialtjänst och Polis kommer att utveckla metoden för bekymrings-/framtidssamtal, för att tidigt initiera samverkan och medvetandegöra oro kring barn och unga i riskzon.

3. Barn och unga som förskola/skola och polis känner oro för

Anmälningsskyldighet

Du som arbetar inom förskola/skola och polis är anmälningsskyldiga⁴ och ska genast anmäla till socialtjänsten om du i din yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn /en ung person far illa. Du är också skyldig att lämna de uppgifter som kan vara av betydelse för socialtjänstens utredning.

Polisen har rapporteringsplikt som omfattar brott som hör under allmänt åtal enligt Polislagen §9.

Rutiner för orosanmälan

Om du som arbetar inom förskola/skola och polis får kännedom om eller misstänker att ett barn/ en ung person far illa så ska en anmälan direkt göras till socialtjänsten, mottagningssektionen för barn och unga på utredningsenheten.

Polisen har särskilda rutiner för orosanmälningar enligt Polislagen §3 och SoL 14:1.

Anmälan ska göras skriftligen men kan i brådskande fall tas emot muntligt för att sedan bekräftas skriftligen i efterhand.

Det finns nu en fungerande och säker lösning för att kunna ta emot orosanmälningar (gällande barn och unga) med personuppgifter via länk till E-tjänst.

Länkar till e-tjänsten finns på <https://service.botkyrka.se/ORO>

Länk kommer även att finnas på UF sidor på Botwebb och i Vklass.

Socialtjänsten bekräftar till förskola/skola att anmälan är mottagen. .

1. Anmälan när oron inte är akut

När förskola/skola har gjort en anmälan till socialtjänsten så inleds ett samarbete. Vi samarbetar för barnets bästa och det är ett gemensamt ansvar.

När Socialtjänsten tagit emot en anmälan är den Socialtjänstens ansvar och bekräftar till anmälaren att informationen tagits emot och av vem.

⁴ 14 kap 1 § Socialtjänstlagen

- Socialtjänsten kontaktar anmälaren för att komma överens om hur man går vidare. Detta kan se olika ut beroende på barnets bästa.
- Förskola/skola och socialtjänst gör en överenskommelse om tid och plats för anmälningsmöte samt vem som kallar till mötet.
- Planeringen av anmälningsmötet ska alltid utgå från barnets bästa.
- Skola/förskola använder checklistorna för anmälan. Se bilagor.

2. Anmälan vid akut oro

Om förskolan/skolan misstänker att ett barn/en ung person utsätts/ har utsatts för sexuella övergrepp eller våld i nära relation; barnmisshandel, barn som bevittnat våld i nära relation eller hedersrelaterat våld inom familjen gäller följande:

- Ta direkt kontakt med utredningsenhetens mottagningssektion för barn och unga och anmäl er oro. Om anmälan görs per telefon ska en skriftlig anmälan göras i efterhand. Be den som tar emot anmälan att upprepa det som sagts. Detta för att undvika missförstånd.
- Informera **inte** vårdnadshavare i det akuta skedet att ni har anmält till socialtjänsten.
- Socialtjänsten gör bedömning av hur akut situationen är, gör en skyddsbedömning kring barnet/den unge samt en planering gällande vilka åtgärder som behöver vidtas för att skydda barnet/den unge.
- I den mån det är möjligt ska skyddsplanering ske i samarbete med förskola/skola. Signs of Safety är den modell som socialtjänsten använder.

Det är viktigt att den som gjort anmälan/står för anmälan finns tillgänglig de kommande 14 dagarna efter en anmälan; detta för eventuell kontakt från socialtjänsten.

Polisen har rapporteringsplikt som omfattar brott som hör under allmänt åtal enligt Polislagen §9.

3. Förhandsbedömning och återkoppling

En anmälan om att ett barn/en ung person misstänks fara illa leder inte alltid till att socialtjänsten inleder en utredning. Socialtjänstens bedömning av om den ska inleda en utredning eller inte kallas förhandsbedömning.

Beslutet att inleda eller inte inleda en utredning ska fattas inom fjorton dagar efter det att anmälan kommit in.

Socialtjänsten återkopplar till förskolan/skolan

Förhandsbedömningen avslutas med beslut om en utredning kring barnets/den unges situation ska inledas eller inte. Socialtjänsten har som rutin att informera den som gjort anmälan om utredning inleds eller inte. Socialtjänsten får också informera om att utredning redan pågår. Det som kan hindra att förskola/skola får återkoppling är om socialtjänsten av någon omständighet bedömt det som olämpligt att lämna ut den informationen.⁵

Konsultation

Förskola/Skola har också möjlighet att konsultera socialtjänsten vid:

- oro gällande om ett barn/en ung person far illa eller riskerar att fara illa
- osäkerhet på om det ska göras en anmälan⁶ eller inte

Konsultationen kan ske i direktkontakt med utredningsenhetens mottagningssektion via mottagningstelefonen eller i samband med kontaktpersonens-/ernas besök på elevhälsoteamen. Konsultationen kan ske anonymt. Om barnets/den unges namn eller andra uppgifter röjs är det inte längre en anonym konsultation utan då blir det en anmälan.

En kontaktpersonslista finns upprättad och finns tillgänglig på G under mappen Kraftsamling.

⁵ 14 kap 1b§ Socialtjänstlagen – Socialnämnden får informera den som gjort anmälan enligt 1 § om att utredning har inletts, inte har inletts eller redan pågår. Sådan information ska på begäran lämnas till anmälaren om det med hänsyn till omständigheterna inte är olämpligt att göra detta.

⁶ Observera att anmälningsskyldigheten endast gäller omyndiga personer. Utredningsenheten utreder 18 – 20-åringar om de själva ansökt om stöd eller om det framkommit en så stor oro att vård enligt LVU-lagstiftningen kan komma att behövas.

4. Barn och unga som socialtjänsten utreder

Utredning inleds

Utredningen ska vara klar inom fyra månader. Utredningstiden kan förlängas av särskilda skäl. Utredningen syftar till att bedöma barnets/den unges behov av stöd och hjälp.

Samtycke till samverkan

Ansvarig socialsekreterare frågar vårdnadshavare om de samtycker till att socialtjänst och förskola/skola samverkar under tiden barnets/den unges utredning pågår. Utan det samtycket kan inte socialtjänsten lämna ut någon information till någon. Samtycket gäller:

- samverkan vid stödinsatser under pågående utredning
- socialtjänsten får informera förskola/skolan om vad utredningen leder fram till.

Förskola/Skola – referens i barnets/den unges utredning

Vid utredning av ett barns/en ungs behov av skydd eller stöd från socialtjänsten och för bedömning av barnets/den unges behov av insatser, får socialtjänsten konsultera sakkunniga och ta de kontakter som behövs⁷. Förskola/Skola har stor kännedom om barnet och är därför i de allra flesta utredningar en viktig informationskälla i utredningen. Om socialtjänsten vill inhämta information om barnet/den ungs kan det ske på två sätt.

1. Socialsekreterare kontaktar den pedagog som känner barnet bäst för ett kortare muntligt referenssamtal. Syftet är att ta reda på om mer information om barnet behöver inhämtas från skolan.
2. Socialsekreteraren ber förskola/skolan att fylla i ett "Utlåtande till socialtjänsten från förskola/skola" enligt BBIC⁸. Detta dokument ska utredningsenheten **alltid** skicka till förskolechef/rektorn på barnets/den ungs förskola/skola.
3. När det gäller berättelser från små barn finns stödfrågor framtagna av utredningsenheten. Dokumentet heter "Uppföljande samtal" och finns som bilaga till styrdokumentet.

⁷ 11 kap 2 § Socialtjänstlagen

⁸ BBIC står för Barns behov i centrum och är ett utredningsverktyg som socialtjänsten använder. Här hittar du mer information om BBIC:

<http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/bbic/>

⁹ Tidigare kallat "Konsultationsdokument".

Instruktioner till dokumentet "Utlåtande till socialtjänsten från förskola/skola"

- Dokumentet fylls i av den eller dem som har bäst kunskaper om barnets/den unges situation i förskolan/skolan/förskoleklass.
- Fyll i uppgifterna manuellt i dokumentet. (Av säkerhetsskäl).
- Skicka gärna med bilagor.
- Förskolechef/Rektor ansvarar för att dokumentet skickas tillbaka per post till ansvarig socialsekreterare.

Polisen – referens i barnets/den unges utredning

Inom Polisen kan det finnas sakkunnig information att hämta. Poliser som arbetar med ett lokalt perspektiv återkommer ofta till familjer och miljöer med utsatta barn och unga. De har ofta en bredare bild än den som framkommer i en anmälan om oro eller brott. Kommunpolisfunktionen är ingången till Polisen.

Gemensamt möte om BBIC med familjen

Vid behov så kan förskola/skola och socialtjänst ha ett gemensamt möte med familjen gällande uppgifterna i BBIC dokumentet. Mötet syftar till att gå igenom de uppgifter som lämnats. Vårdnadshavarna närvarar vid mötet om inte särskilda skäl finns som gör det olämpligt.

Stöd till barnet/den unge under pågående utredning

Socialtjänsten kan besluta om att ge barnet/den unge en stödinsats under pågående utredning. Förskola/Skola och socialtjänst kan också tillsammans planera på vilket sätt förskola/skola kan stödja barnet/den unge om vårdnadshavarna har gett sitt samtycke till samverkan. Detta kan med fördel göras inom ramen för någon form av samverkansmöte, t ex genomförandeplansmöte, nätverksmöte, samordnad individuell plan eller social insatsgrupp.

Om ny oro uppstår under pågående utredning

Om det uppstår ny oro för barnet/den unge under en utredning, eller om det tillkommer nya och kompletterande uppgifter till den gamla anmälan, gör förskolan/skolan en ny anmälan till socialtjänsten. Återkoppling sker även här.

Socialtjänsten återkopplar till förskola/skola

Utredningen avslutas med en bedömning av om barnet/den unge är i behov av insatser från socialtjänsten eller inte. Ansvarig socialsekreterare informerar förskolan/skolan om utredningen lett till en insats för barnet/den unge eller inte, om vårdnadshavarna har samtyckt till det. Om vårdnadshavarna inte ger sitt samtycke informeras förskola/skola enbart om att utredningen är avslutad.

Det är viktigt för skola och förskola att även få återkoppling vid avslut.

Socialtjänsten får besluta om uppföljning av ett barn/en ung persons situation. När en utredning har avslutats med att socialtjänsten bedömer att det finns behov av insatser och vårdnadshavaren eller barnet/den unge avvisar erbjudna insatser, måste socialtjänsten respektera denna inställning. Detta förutsatt att inte kriterierna för vård enligt LVU¹⁰ är uppfyllda. I vissa fall återkallar vårdnadshavare ett samtycke till fortsatt frivillig vård, även om barnet/den unge bedöms ha behov av stöd och skydd. Ibland avbryter också en vårdnadshavare eller ett barn/en ung person vården utan att syftet med vården uppnåtts. Socialtjänsten kan då under ytterligare en tid följa barnets/den unges utveckling, exempelvis genom kontakt med förskola och skola och samtidigt ha uppföljande samtal med vårdnadshavare och barnet/den unge.

Socialtjänsten har också en möjlighet till uppföljning efter avslutad placering oberoende av om samtycke från vårdnadshavaren eller barnet/den unge finns. Syftet med bestämmelsen är att ge socialtjänsten en möjlighet att följa den som är under 18 år när det finns en berättigad oro för hens situation. Möjligheten ska tillämpas restriktivt.

4. Barn och unga som socialtjänsten beviljat insats/er

Förskola/Skola medverkar i barnets/den unges insats

När socialtjänsten avslutar sin utredning av barnets/den unges sociala situation med beslut om insats från socialtjänsten¹¹ förs en dialog med förskolan/skolan om de kan stödja barnet/den unge i insatsen och vara behjälplig för att nå målet med insatsen.

När förskolan/skolan är delaktig vid en insats beskrivs förskolans/skolans uppgift och ansvar i BBIC:s genomförandeplan. Socialtjänsten ansvarar för att följa upp beslutade insatser.

Barn och unga som placeras

Om barnet/den unge blir omedelbart placerat på annan ort, informerar socialtjänsten snarast förskolechef/rektor om att barnet/den unge inte kommer till förskolan/skolan på grund av placering. Om barnet/den unge bor kvar i kommunen och/eller går kvar på förskolan/skolan samt om placeringen tros bli kortvarig, är ett nära samarbete mellan förskola/skola och socialtjänst viktigt.

¹⁰ LVU – Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga

¹¹ Socialstyrelsen använder begreppet behandlande insats för beslutade insatser, vilket också används i dokumentet.

Barn och unga som flyttar hem efter placering

När en placering av ett barn/en ung person i jourhem, familjehem eller på institution upphör, kan barnet/den unge vara i behov av fortsatt stöd och insatser på hemmaplan. Socialtjänst och skola samverkar och planerar för barnets/den unges insatser på hemmaplan och återgång till förskola/skola. Socialtjänsten ansvarar för att kalla till ett samverkansmöte där insatserna och återgången gemensamt planeras.

SIG – Sociala insatsgrupper

Ungdomar i riskzon för livsstilskriminalitet har behov av särskilda åtgärder. Sociala instatsgrupper är ett sätt att samla samhällets resurser runt den unge för att tillsammans skapa förutsättning för att bryta utvecklingen och hoppa av från livsstil i riskzon eller del av den organiserade brottsligheten. Socialtjänsten ansvarar för arbetet i samverkan med polis och skola.

5. Avstängningar i grundskola och gymnasium

Enligt Skollagen¹² kan rektor i vissa fall besluta om att stänga av en elev. Följande tre krav måste uppfyllas avseende grundskolan:

1. Nödvändigt med hänsyn till andra eleverns trygghet och studiero
2. Andra åtgärder har inte haft någon effekt
3. Eleven erbjuds kompensation för missad undervisning

Socialnämnden ska informeras om beslutet.

För gymnasiet gäller fyra situationer då avstängning är möjlig:

1. Om eleven fuskar
2. Om eleven stör eller hindrar utbildningen
3. Om eleven utsätter någon för kränkande behandling
4. Om eleven påverkar de andra elevernas trygghet och studiero på något annat sätt än punkt två och tre.

Om eleven är under 18 år ska rektor samråda med socialtjänsten före beslutet och informera socialtjänsten när beslutet är fattat.

Rutiner för samarbetet gällande avstängningar behöver tas fram.

¹²¹² SkL 5 kap 14,17 §§